

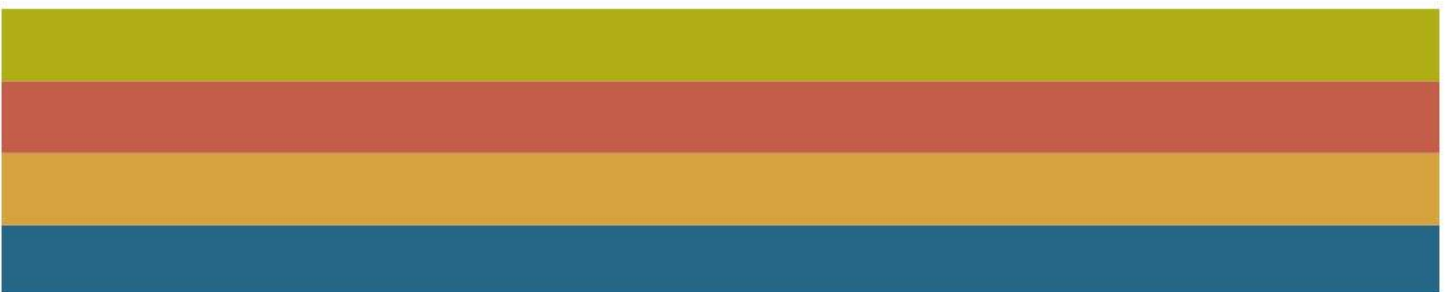

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windpark De Pals, gemeente Bladel

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport

5 februari 2018 / projectnummer: 3272

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport (MER)

Aanleiding

Force Renewable Factory bv wil in de gemeente Bladel windpark 'De Pals' realiseren langs de A67, nabij de Belgische grens. Het windpark zal naar verwachting bestaan uit 4 windturbines. Om het nieuwe park mogelijk te maken moet een omgevingsvergunning worden verleend, onder andere voor afwijken van het bestemmingsplan. Voordat de gemeente Bladel hierover besluit, worden de milieugevolgen onderzocht in een MER.

Hoofdpunten

In dit advies geeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ aan wat de onderzoeksagenda dient te zijn voor het op te stellen MER. Zij beschouwt de volgende informatie als essentieel voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over het windpark en daarmee als relevant voor het MER:

- Een eenduidige beschrijving van de duurzaamheidsdoelstelling van de Kempengemeenten in het algemeen en de gemeente Bladel in het bijzonder;
- Een analyse van de wijze waarop en de mate waarin dit park, zowel qua omvang als qua locatie, noodzakelijk is voor en effectief bijdraagt aan de invulling van die doelstelling;
- Een onderbouwde beschrijving van de te onderzoeken opstellingen bij De Pals;
- Een beschrijving van de milieugevolgen van de inrichtingsalternatieven, zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase van het park, waaronder de gevolgen voor de natuur, het landschap en de leefomgeving;
- De mogelijkheden om binnen de doelstellingen de negatieve milieugevolgen van het windpark te beperken.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark de Pals van Bosch en van Rijn, hierna de NRD. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in die notitie voldoende aan de orde komen.

2. Doel en kader

Het doel van dit project is de realisatie van een lijnopstelling van vier turbines met een totaal vermogen van 15 à 20 MW. De van zuidwest naar noordoost verlopende lijn moet worden gebouwd parallel aan de A67, nabij de Belgische grens. Het park moet bijdragen aan het

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie voor de milieueffectrapportage en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via deze link: [3272](#), of door dit nummer op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

realiseren van de doelstelling van de gemeente om in 2025 duurzaam in de eigen energiebehoefte te voorzien en dus energieneutraal te zijn.

In paragraaf 2.3 van de NRD is globaal aangegeven wat de doelstelling ‘energieneutraal in 2025’ inhoudt, in hoeverre windenergie aan de realisatie ervan kan bijdragen en aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan. Werk deze informatie uit in het MER. Laat bijvoorbeeld zien dat een park op die locatie nodig is om het doel te halen door indicatief inzicht te geven in

- het belang van windenergie voor het behalen van het gestelde doel;^{2, 3}
 - de ruimte die binnen de hele gemeente beschikbaar is voor het plaatsen van turbines.⁴
- Dat is nodig omdat het niet voor de hand ligt om de eerste stap naar het realiseren van het gestelde doel te zetten in een gebied waar op grond van provinciale regels het bouwen van windturbines alleen op grond van zeer strikte voorwaarden mogelijk is. Vanuit de natuurwetgeving bezien kleven in de regel meer risico’s aan locaties in of langs bos dan aan locaties in bijvoorbeeld agrarisch cultuurland.

Laat daarom zien in hoeverre het realiseren van een windpark op deze locatie bijdraagt aan en noodzakelijk is voor een effectieve invulling van de gemeentelijke doelstelling. Daarvan is sprake als dit park niet alleen nodig is voor de realisatie van dat doel, maar ook als het park een goede benutting van de omliggende gebieden voor de plaatsing van meer windturbines niet uitsluit. Dit laatste punt wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 3 van dit advies.

Paragraaf 2.2 van de NRD benoemt randvoorwaarden die de provincie stelt. Zo eist de provincie dat een park minimaal uit drie turbines bestaat en alleen onder strikte voorwaarden in het natuurnetwerk Brabant (NNB) gebouwd mag worden.

Zorg ervoor dat het MER één volledige lijst van randvoorwaarden bevat die het totale beleidskader aan de realisatie van het voornemen stelt,⁵ en toets of het voornemen hieraan kan voldoen. Een belemmeringenkaart met alle ruimtelijke belemmeringen is hiervan een onderdeel.

Laat zien hoe de Gedragscode ‘Acceptatie en participatie windenergie op land’ heeft doorgevoerd in de planvorming, de participatiegraad en het draagvlak voor het project.^{6, 7}

² Hiervoor kan bijvoorbeeld (geactualiseerde) informatie worden gebruikt uit het document ‘Klimaatvisie Kempengemeenten. Energieneutraal in 2025’ (december 2008).

³ Ook de Brabantse Milieufederatie, de stichting Groen Kempenland en de stichting Milieuwerkgroep Kempenland Bergeijk (hierna ‘BMF’) vragen om nadere onderbouwing.

⁴ Bijvoorbeeld in de vorm van een kansen- of belemmeringenkaart. Voorbeelden van belemmeringen zijn transportleidingen, hoogspanningslijnen, geluidgevoelige bestemmingen zoals woningen en beperkingengebieden rond luchthavens.

⁵ Licht de achtergrond van eventuele bovenwettelijke randvoorwaarden toe (bijvoorbeeld voor de recreatieparken).

⁶ NWEA, Stichting De Natuur- en Milieufederaties e.a., december 2016.

⁷ Ook het team Gezondheid, Milieu & Veiligheid van de GGD'en Brabant en BMF onderstrepen in hun zienswijze het belang van (vroeg) betrokkenheid van omwonenden bij de vormgeving van windenergieprojecten. Ook monitoring en afhandeling van klachten, die door het team aan de orde worden gesteld, zijn in dat verband van belang.

3. Locatieafweging, alternatieven en referentiesituatie

3.1 Locatieafweging

De Commissie constateert dat de provincie Noord-Brabant recent, in een actualisatie van de Verordening ruimte 2014,⁸ de mogelijkheden voor plaatsing van windturbines heeft verruimd. De provincie heeft daarbij de milieugevolgen van deze verruiming niet in beeld gebracht, geen afweging van mogelijke locaties gemaakt en geen opgave per gemeente vastgelegd. Daarmee laat ze al deze afwegingen over aan de individuele gemeenten. De gemeente Bladel heeft eerder in samenspraak met de buurgemeenten de opgave voor windenergie in beeld gebracht.²

Naar het oordeel van de Commissie vraagt het plaatsen van turbines in en langs het NNB ook om een alternatievenafweging, waarbij alternatieven buiten het NNB in ogenschouw worden genomen.

De Commissie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen laat zien welke locaties in aanmerking komen voor het invullen van de eigen opgave (zie hiervoor hoofdstuk 2 van dit advies), maar ook dat voor deze locaties op hoofdlijnen in beeld wordt gebracht wat de effecten zijn op de leefbaarheid, het landschap en de natuur en hoeveel turbines er geplaatst kunnen worden. Immers, locaties die op een belemmeringenkaart overblijven, zijn niet per definitie geschikt voor windturbines. Met een dergelijke analyse wordt duidelijk:

- welke de mogelijke knelpunten er zijn op iedere potentiële vestigingslocatie;
- welke locaties bij voorkeur ontwikkeld kunnen worden;
- hoe de gekozen locatie zich verhoudt tot andere mogelijke locaties en in hoeverre het redelijk is om er een windpark aan te leggen.

3.2 Opstellingsalternatieven

In de NRD wordt gesteld dat de randvoorwaarden die totale beleidskader aan het park stelt het aantal mogelijke alternatieven inperkt tot een lijnopstelling parallel aan de A67 bestaande uit drie of vier turbines. Voorbeelden van dergelijke randvoorwaarden zijn eisen uit de verordeningen ruimte van de provincie en normen op het gebied van (vlieg)veiligheid, geluidhinder en slagschaduw. Daarom stelt de NRD voor om het alternatievenonderzoek te beperken tot onderzoek naar effecten van turbines van verschillende grootte.

De Commissie constateert:

- dat er in het zoekgebied voor dit park in principe ruimte lijkt te zijn voor een lijnopstelling haaks op de snelweg, op de grens van het landbouw- en bosgebied;
- dat er in principe ook ruimte lijkt te zijn voor uitbreiding van het park met enkele turbines in het landbouwgebied ten noorden van de beoogde lijnopstelling;
- dat de buurgemeente Reusel-De Mierden de bouw van turbines overweegt in het invloedsg gebied van windpark 'de Pals', in noord-zuid-georiënteerde lijnopstellingen;

⁸ http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9930.wijzvr14act2017-va01/r_NL.IMRO.9930.wijzvr14act2017-va01.html

- dat een opstelling langs een snelweg in de rede ligt als die lijnvormige structuur daarmee kan worden benadrukt, maar dat vanuit landschappelijk en ecologisch oogpunt ook andere opstellingen mogelijk zijn omdat het park wordt gerealiseerd midden in een bosrijk landschap en omdat het zoekgebied overlapt met leefgebied van aan bos gebonden fauna die gevoelig kan zijn voor windturbines.

Verder sluit de Commissie niet uit dat de effecten op de natuur en de eisen die worden gesteld aan het opheffen of voorkomen van die effecten⁹, uitvoering van het project in de voorgestelde vorm ernstig kunnen bemoeilijken.

De Commissie vindt het daarom belangrijk dat in een eerste stap de (maximale) mogelijkheden van een ruimer projectgebied worden onderzocht en dat er een kwalitatieve vergelijking wordt gemaakt met een alternatief gericht op hinderbeperking en een alternatief gericht op het beperken van effecten op de natuur. De vergelijking moet laten zien of met de opstelling die in de vervolgstap in meer detail wordt onderzocht¹⁰, ook een robuuste, toekomstbestendige keuze wordt gemaakt.¹¹

Beschrijf naast de locatie en de grootte van de turbines ook de aard en locatie van bijkomende voorzieningen en activiteiten zoals heiwerkzaamheden, meetmasten, bekabeling en wegen.¹² Doe dat voor het uiteindelijk gekozen alternatief (het voorkeursalternatief of VKA genoemd) en voor zover dat nu al mogelijk is.

3.3 Referentiesituatie

Paragraaf 5.1.2 van de NRD beschrijft in algemene zin waartegen de effecten van het windpark zullen worden afgezet. Kort gezegd zal de situatie waarin het windpark is gerealiseerd, worden vergeleken met die waarin het voornemen niet wordt uitgevoerd. Daarbij wordt aangenomen dat plannen, projecten en beleid die de omgeving van het plangebied beïnvloeden en die wel vastgesteld maar nog niet uitgevoerd zijn, worden geëffectueerd. Dit is de gebruikelijke aanpak. Onder 'vastgesteld' wordt daarbij verstaan dat er een formeel besluit is genomen en dat een plan, project of beleid met zekerheid worden uitgevoerd.

In dit geval adviseert de Commissie om rekening te houden met het park waarvoor in Reusel-De Mierden plannen worden gemaakt, ook al is hierover nog geen formeel besluit genomen, en om bij het beschrijven van de cumulatieve effecten ook de effecten van dat park in rekening te brengen. Idealiter worden de milieueffectrapporten van beide plannen op dit punt op elkaar afgestemd.¹³

⁹ Zo laat figuur 2 van de NRD zien dat herbegrenzing van het NNB of compensatie ervan aan de orde is, waarvoor strikte voorwaarden gelden, zoals eerder in dit advies is gemeld.

¹⁰ Onderzoek naar de effecten van drie dan wel vier turbines en van turbines van verschillende grootte langs de A67.

¹¹ Ook de zienswijze met nummer 08532 dringt aan op een verkenning van de maximale mogelijkheden.

¹² In enkele van de zienswijzen wordt gevraagd om duidelijk aan te geven hoe het voornemen de aanwezige structuur van wegen en (recreatie)paden en het mogelijke gebruik ervan beïnvloedt.

¹³ Ook VTH de Kempen dringt er in een zienswijze op aan om de cumulatieve effecten te beschrijven van windpark de Pals en die van andere windparken die in het onderzoeksgebied in voorbereiding zijn. VTH de Kempen verwijst daarbij niet alleen naar een voorgenomen ontwikkeling in Reusel-De Mierden, maar ook naar plannen in Mol/Arendonk. Geef aan hoe concreet de andere plannen dan dat in Reusel-De Mierden zijn en onderbouw op grond daarvan waarom ze wel of niet in het onderzoek naar cumulatieve effecten zouden moeten worden meegenomen.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

De Commissie vindt het belangrijk om bij de beschrijving van de milieueffecten van de alternatieven onderscheid te maken tussen de effecten die tijdens de aanlegfase optreden en effecten die zich in de gebruiksfase voordoen.

4.2 Energieopbrengst

Bereken de energieopbrengst van de windturbines op basis van betrouwbare windstatistieken en eventuele opbrengstgegevens van operationele windturbines.

4.3 Landschap en verlichting

Landschap

Analyseer en beschrijf de typische karakteristieken van het landschap en betrek daarbij de volgende aspecten: ontstaansgeschiedenis, geometrie, reliëf, openheid en dichte massa's, grootschalige en kleinschalige structuren, oriëntatie, aanwezige zichtlijnen en horizon. Geef aan in welke mate deze aspecten in het studiegebied uniek zijn voor Nederland en welke cultuurhistorische waarde ze hebben.

Illustreer de effecten op de mate van openheid en op de bestaande patronen en structuren door kwalitatieve visualisaties met fotomontages en/of 3D-projecties. Maak deze visualisaties vanaf ooghoogte, van dichtbij en van grotere afstand, vergezeld van een beschrijving van het beeld en de locatie op kaart. Maak deze visualisaties in ieder geval vanuit de volgende standpunten:

- het netwerk van recreatieve routes in de natuur (bos en heide) en in het landelijk gebied;¹⁴
- de randen van de bebouwde kommen;
- de omringende recreatieparken¹⁵ (betrek daarbij de eventuele afscherpende werking van beplantingen);
- vrijstaande woningen en boerderijen in de directe omgeving;
- de A67.¹⁶

Breng ook de interferentie met geplande windparken in de omgeving in beeld.

¹⁴ Zoals blijkt uit de zienswijze van recreatiepark De Achterste Hoef is het belangrijk om de gevolgen voor de beleving van het landschap door de recreant in beeld te brengen.

¹⁵ Zie hiervoor de zienswijze van Landal Vennenbos BV.

¹⁶ Bij de beoordeling van de effecten voor de gebruikers van de A67 is niet alleen van belang hoe het park wordt beleefd, maar ook wat de gevolgen zijn van visuele afleiding voor de verkeersveiligheid. Zie hiervoor de zienswijze van Rijkswaterstaat.

Verlichting

Turbines worden verlicht voor de veiligheid van het vliegverkeer. Hinder door die verlichting is een belangrijk aandachtspunt voor omwonenden van windparken, zo blijkt uit projecten die elders in Nederland zijn uitgevoerd en ook uit het onderzoek bij het Prinses Alexiapark.¹⁷ Windturbines met een tiphoogte van meer dan 150 m of gelegen nabij primaire (water)wegen, luchthavens en laagvliegroutes moeten worden voorzien van obstakelverlichting. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet hierop toe en heeft hierover een informatieblad 'Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland' uitgebracht.¹⁸ In dit blad zijn verschillende opties voor signaalverlichting weergegeven, die verschillen in zichtbaarheid en hinderlijkheid voor de omgeving. Ook kunnen ze een rol spelen in het behoud van doelen voor 'duisternis' die in bepaalde delen van Nederland van kracht zijn.

Onderzoek en beschrijf daarom in het MER de invloed van verlichting op de beleving van het park overdag en bij nacht. Geef aan welke mogelijke opties er zijn om deze (eventuele) hinder terug te dringen. Daarbij kan worden gedacht aan

- continu brandende in plaats van knipperende lampen;
- het dimmen van de verlichting bij goed zicht;
- innovatieve opties zoals verlichting die op radardetectie reageert.

Maak daarbij gebruik van het informatieblad. Geef in het MER kwalitatief aan waarin deze opties van elkaar verschillen in hun effect op de beleving van het park en hoe die bevindingen in de besluitvorming worden meegenomen.

4.4 Water en bodem

Een van de turbines wordt mogelijk geplaatst in de nabijheid van de Goorloop. Beschrijf voor de aanlegfase en, indien relevant, de gebruiksfase

- de mogelijke consequenties voor de waterhuishouding;
- wat de functie van waterbergingsgebied betekent voor de vormgeving van het voornemen op die locatie.¹⁹

4.5 Natuur²⁰

Gebruik vs. aanleg

Beschrijf in het MER de soorten die binnen het studiegebied voorkomen, en de functie en de regionale/landelijke betekenis van het studiegebied voor deze soorten. Deze beschrijving kan beperkt blijven tot de beschermde en kwetsbare soorten die door het voornemen kunnen worden beïnvloed.

Het voornemen kan in de *gebruiksfase* leiden tot extra sterfte onder, in ieder geval, vleermuizen en vogels door aanvaring met een turbine, en tot aantasting van leefgebied van deze soortgroepen door barrièrewerking en verstoring. Geef in het MER voor deze fase ten minste:

¹⁷ <https://www.nuon.com/nieuws/nieuws/2015/onderzoek-windmolenverlichting-prinses-alexia-windpark-afgerond/>

¹⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/11/15/aanduiding-van-windturbines-en-windparken-op-het-nederlandse-vasteland>

¹⁹ Zie hiervoor de zienswijze van Waterschap De Dommel.

²⁰ Verschillende van de in dit hoofdstuk genoemde punten komen ook aan de orde in de zienswijze van BMF.

- de effecten op vleermuizen per soort door sterfte en eventuele aantasting van foerageer-routes door verstoring en barrièrewerking. Ga voor relevante soorten in op de gevolgen voor relevante populaties;
- een onderbouwde indicatie van het te verwachten aantal aanvaringsslachtoffers onder broedvogels, in het gebied verblijvende vogels buiten het broedseizoen (rekening houdend met slaaptrekbewegingen) en onder vogels tijdens de seizoenstrek. Zet de ingeschatte extra sterfte af tegen de 'natuurlijke sterfte';
- de verstoring door geluid en het silhouet van de turbines en door barrièrewerking, waardoor de kwaliteit van broed- en leefgebied van vogels afneemt;
- de invloed van de verschillende combinaties van ashoogte en rotordiameter op het te verwachten aantal slachtoffers en op de mate van verstoring/barrièrewerking bij vleermuizen en vogels.

Breng voor de *aanlegfase* het gebied in beeld waarbinnen beschermde soorten beïnvloed kunnen worden door werkzaamheden, zoals de aanleg van (tijdelijke) wegen, grondverzet, (tijdelijke) beïnvloeding van de grondwaterstand, (onderwater)geluid, veranderingen in de vegetatie en wijzigingen in microklimaat en stikstofdepositie. In deze fase kunnen mogelijk andere beschermde soorten negatieve gevolgen van het voornemen ondervinden dan in de gebruiksfase. Besteed specifiek aandacht aan de gevolgen voor beschermde vissen en de Gladde slang (ook indirect vanwege veranderingen in de vegetatie en in het microklimaat). Ga in op de mate waarin deze effecten kunnen optreden en op relevante mitigerende maatregelen.

Gevolgen voor Natura 2000-gebied 'Kleine Nete' waaronder deelgebied 'Ronde Put'²¹

Het voornemen kan mogelijk via externe werking gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van het onder de Habitatrictlijn aangewezen Natura 2000-gebied 'Kleine Nete' en het daarbinnen ook onder de Vogelrichtlijn aangewezen gebied de 'Ronde Put'. Geef het grotendeels in de provincie Antwerpen gelegen gebied duidelijk aan op kaart en beschrijf de mogelijke gevolgen voor het gebied.

Toets de mogelijke gevolgen aan de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Geef aan of en zo ja, op grond waarvan met zekerheid kan worden gesteld dat significante negatieve gevolgen (afzonderlijk en in cumulatie met andere activiteiten en projecten²²) op voorhand zijn uit te sluiten. Ga daarvoor bij vogels²³ en vleermuizen²⁴ ook na of de 1%-mortaliteitsnorm van soorten als gevolg van aanvaring met windturbines wordt overschreden, indien relevant ook in cumulatie met andere windparken. Ga tevens na in hoeverre door verstoringen of barrièrewerking van de windturbines foerageergebieden en trekroutes van deze doelsoorten minder zullen worden gebruikt. Neem een eventueel op te stellen Passende beoordeling herkenbaar op in het MER.

²¹ Zie hiervoor de zienswijze van de gemeente Mol.

²² Zie hiervoor paragraaf 3.2 van dit advies.

²³ Hiervan hebben Bruine Kiekendief, Nachtzwaluw (kan vliegen op rotorbladhoogte), Wespandief (maakt foerageervluchten van tientallen kilometers en vliegt ook hoog) en Zwarte Specht een grote actieradius.

²⁴ Brandts Vleermuis, Franjestaart, Gewone en Grijs Grootoorvleermuis, Laatvlieger en Rosse Vleermuis. Sommige daarvan kunnen op grote hoogte vliegen en hebben een aanzienlijke actieradius.

Gevolgen voor het Natuur netwerk Brabant (NNB)

Geef het NNB dat door het park kan worden beïnvloed aan op kaart en beschrijf de effecten op de ecologische waarden en kenmerken van het (kwaliteit van de natuurbeheertypen) NNB. Beschrijf vervolgens de aantasting die het voornemen veroorzaakt.²⁵ Houd daarbij rekening met externe werking en overdraai. Als voor het ongedaan maken van die aantasting herbegrenzing nodig is, onderbouw dan hoe dat kan uitgaande van de regels die daarvoor gelden²⁶. De Commissie vindt het belangrijk dat duidelijk is waar de herbegrenzing kan plaatsvinden, hoe effectief het is en wie hiervoor verantwoordelijk is, voordat er over het project wordt besloten. Neem eventueel een NNN-toets op als bijlage bij het MER.

Gevolgen voor de Groenblauwe mantel

Als er windturbines in de Groenblauwe mantel worden geplaatst, dan moet het MER de gevolgen voor het watersysteem en de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken (kwalitatief) beschrijven²⁷.

Gevolgen voor beschermde soorten

Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor soorten die op grond van de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Ga in op de gevolgen voor de staat van instandhouding en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het doden²⁸, of op het verstoren van een broedplaats of een vaste rust- of verblijfplaats. Ga na of de 1%-mortaliteitsnormen cumulatief worden overschreden voor vogel- of vleermuissoorten. Indien er sprake is van verslechtering van de staat van instandhouding voor bepaalde soorten²⁹, geef dan aan met welke mitigerende maatregelen die verslechtering is te voorkomen. Motiveer op grond waarvan verondersteld wordt dat een eventueel benodigde ontheffing wordt ontleend.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

²⁵ Zoals de omvang van het oppervlakteverlies of de aard en omvang van de aantasting van de kwaliteit.

²⁶ Zo moet de herbegrenzing leiden tot een versterking van de kwaliteit van het gebied.

²⁷ Zie ook de bepalingen in artikel 6.18 (Windturbines in de Groenblauwe mantel) in de Verordening Ruimte.

²⁸ Het veroorzaken van meer dan incidentele sterfte door realisatie van windturbines kan worden beschouwd als een overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 1^e lid (vogels) resp. artikel 3.5 1^e lid (vleermuizen).

²⁹ Ga bijvoorbeeld voor vogels de staat van instandhouding na op www.sovon.nl/nl/soortinformatie.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. Peter van der Boom

Ir. Wim Keijsers

Dr. Johan Lembrechts (secretaris)

Ing. Rob Vogel

Ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Het rapport wordt opgesteld ter onderbouwing van de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk, voor het in werking hebben van een inrichting en voor het afwijken van het bestemmingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke activiteiten het gaat (<http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer>). Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D22.2, "oprichting van een windturbinepark met een gezamenlijk vermogen van 15 MW of meer". Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven.

Bevoegd gezag

Burgemeester en wethouders van de gemeente Bladel besluiten over de omgevingsvergunning.

Initiatiefnemer

Force Renewable Factory bv is initiatiefnemer voor dit project.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen die zij tot en met 25 januari van het bevoegd gezag heeft ontvangen, gelezen en, voor zover relevant voor het milieueffectrapport, in haar advies verwerkt.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3272](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

